

Antoine de Saint-Exupéry

Küçük Prenses

GENÇ DESTEK: 19

EDEBİYAT: 6

KÜÇÜK PRENS / ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Özlem Esmergül
Çevirmen: Atahan Cumalıoğlu - Kaan Cumalıoğlu
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Genç Destek: Ocak 2017 (2.000 Adet)

3.Baskı: Nisan 2018

4. Baskı: Aralık 2019

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-205-1

© Genç Destek

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel.: (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekyayinlari.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak

Sertifika No. 40200

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

Genç Destek, Destek Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Antoine de Saint-Exupéry

Küçük Prens

Çevirmen: Atahan Cumalıoğlu - Kaan Cumalıoğlu

Antoine de Saint-Exupéry

(29 Haziran 1900 - 31 Temmuz 1944)

Fransız pilot, yazar ve şairdir. Özellikle *Küçük Prens* (*Le Petit Prince*) isimli eseriyle ünlenmiştir. Fransa'nın Lyon şehrinde doğdu. Beş kardeşin üçüncüsüydü. Aristokrat bir aileye mensup olan Exupéry dört yaşındayken babasını kaybetti. Babasının ardından aile hızla yoksullaştı. Anneleri kültürlü bir kadındı. İlk öğretmenleri anneleri oldu. Exupéry okulda başarılı değildi. Ödevlerle arası yoktu, sürekli ceza alıyordu. Uçaklarla küçük yaşlarda yaşında tanıştı. Evlerinin yanındaki havaalanına gizlice girer, uçakları yakından seyredirdi. 12 yaşındayken bir pilot onu uçağına aldı ve uçurdu. Kardeşi François'nın ölümü onu ve ailesini çok sarstı.

Liseyi bitirdikten sonra pilot olmayı çok istediğı halde annesini kırmamak için denizcilik okuluna kaydoldu. 19 yaşında École des Beaux-Arts'ta mimarlık fakültesine girdi. 21 yaşında orduya çağrıldı. Eğitimini yarıda bırakıp

askere gitti. Askerlik görevini Fransız Hava Kuvvetleri'nde teknisyen olarak yaptı. Strasbourg şehrinde pilotluk eğitimi aldı. Askerliğin ardından ailesinin isteği üzerine Paris'te bir ofiste kamyon satıcısı olarak çalışmaya başladı. Ticaret yaşantısında başarısız oldu. Bu arada yazı yazmaya da başlamıştı.

1926 yılı hayatında bir dönüm noktası oldu: Tekrar uçmaya başlamıştı. Toulouse ve Dakar arasında posta servisi yapan bir uçağın pilotu olarak göreve başladı. İlk kitabı *Güney Postası*'nı bitirdi. Burada ilk uçuş deneyimlerini anlatıyordu. Aynı şirketin Arjantin bölge sorumluluğuna getirildi. *Gece Uçuşu* adlı romanı Arjantin'deki yaşantısını anlatır. Paris'te evlendi. 35 yaşındayken uçağı arıza yaptı ve Tunus'ta çöle zorunlu iniş yaptı, kayboldu. Dört günlük zorlu çöl macerası ardından bir bedevi tarafından bulundu. İspanya İçsavaşı boyunca bir Fransız gazetesi adına muhabir olarak görev yaptı. Havacılık alanında birçok buluşa imza attı. Gece uçuşlarını düzenleyen cihazların geliştirilmesinde katkı sağladı.

II. Dünya Savaşı başladığında Fransa, Almanya'nın işgaline uğradı. Komutanları Exupéry'ye sağlık durumunun savaş şartlarına uygun olmadığını söylemesine rağmen o askere yazıldı. Fransa'nın yenilgisi üzerine ABD'ye gitti. Buradayken yazdığı *Dünya ve İnsanlar* ile *Savaş Pilotu* adlı iki kitabı New York'ta çok tutuldu. En önemli eseri *Küçük Prens*'i de bu dönemde yazdı. Ülkesinin işgal altındaki durumu onu çok üzmekteydi. Olaylar karşısında sessiz kala-

mayacağına karar vererek ABD ordusuna katılarak yüzbaşı rütbesiyle Kuzey Afrika'ya gitti. Görevi Alman ordularının hareketini havadan izlemektir.

31 Temmuz 1944'te uçağı vuruldu ve Marsilya açıklarında denize düştü. Uçağının enkazı 2000 yılında balıkçıları tarafından bulundu.

Küçük Prens

Léon Werth'e...

Bu kitabı bir yetiškine ithaf ettiğim için bütün çocuklardan özür dilerim... Fakat bunun için oldukça ciddi bir mazeretim var benim: Kitabı ithaf ettiğim kiři benim bu dünyada sahip olduğum en iyi arkadaşım.

Diğer bir mazeretim de şudur ki, bu adam çocuk kitaplarını bile anlayabiliyor.

Üçüncü mazeretimse benim en iyi dostum, Fransa'da soğuktan titreyerek, aç biilaç sürdürüyor yaşamını. Acılarını teselli edebilecek ve ona bütün bu çektiklerini unutturabilecek güzel bir sebebe ihtiyacı var.

Bütün bu mazeretlerim eğer sizin için henüz yeterli değilse, o halde ben de bu kitabı en iyi dostumun bir zamanlarki çocuk haline ithaf ederim. Ne de olsa bütün yetişkinler, bir zamanlar çocuktular, öyle değil mi? (*Her ne kadar pek azı bunu hatırlayabiliyor olsa da.*)

Bu nedenle ithafımı düzeltiyorum:

Küçük bir çocuk olduğu günlerdeki

Léon Werth'e...

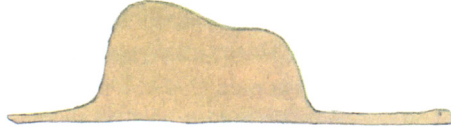

-I-

Altı yaşımıdayken balta girmemiş, insan eli değmemiş ormanlardan bahseden *Yaşanmış Öyküler* adlı bir kitapta şahane bir resim görmüştüm. Avını yutan bir boa yılanının görüntüsüydü bu. Yukarıdaki resmi de, o kitaba bakarak kendim çizdim.

Yaşanmış Öyküler kitabında şu yazıyordu: “Boa yılanları, avlarını çiğnemedi, bütün halinde yutarlar. Bu yüzden yerlerinden kıpırdamazlar ve altı ay sürecektir sindirimleri boyunca hep uyurlar.”

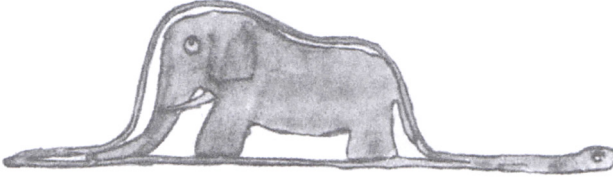
Bunu okuduktan sonra balta girmemiş o engin ormanların serüvenleri hakkında uzun uzadıya düşüncelere daldım. Ardından elime renkli bir kalem alıp ilk resmimi çizdim. İşte o 1 numaralı resmim tam da şöyle bir şeydi:

Başyapıtım olan bu ilk resmimi yetişkinlere göstererek bu çizimden korkup korkmadıklarını sordum onlara.

“Şapkadan korkulur mu hiç?” diye karşılık verdiler bana. Oysa çizdiğim şekil şapka değildi. Yuttuğu fili sindirmeye çalışan bir boa yılanını resmetmiştim sadece. Derken, yetişkinlerin yaptığım işi iyi anlayabilmeleri için şapkanın içini de çizdim sonra. Zaten yetişkinlere her zaman her şeyi hep açıklamak zorundasınızdır yoksa anlamazlar.

2 numaralı resmim de şöyle bir şeydi:

Bunun üzerine boa yılanının içiyle ya da dışıyla ilgili birtakım çizimler yapmakla uğraşmak yerine, kendimi coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi gibi önemli işlere vermem gerektiğini öğütlediler bana.

Bu yüzden henüz altı yaşındayken iyi bir ressam olabileme hayalimden vazgeçtim. 1 ve 2 numaralı çizimlerimin başarısızlığından dolayı cesaretim ve hevesim kırılmıştı. Yetişkinler hiçbir şeyi kendi başlarına asla anlayamıyorlar ve ne yazık ki çocuklar da onlara her şeyi defalarca açıklamak zorunda kaldıkları için, fazlasıyla yoruluyorlar.

Sonuç olarak ben de kendime başka bir meslek seçmek zorunda kaldım ve uçak kullanmayı öğrenerek, pilot oldum.

Dünyanın neredeyse her yerine uçtum. Açık söylemek gerekirse coğrafya bilgim fazlasıyla işime yaradı. Yukarıdan ilk bakışta Çin’le Arizona’yı birbirinden hemen ayırt edebilirim. Gece karanlığında kaybolduğunuz zamanlarda da coğrafya bilgisi çok işe yarar.

Mesleğim sayesinde, yaşamım boyunca birçok ciddi insanla tanışma imkânım oldu ve onlarla önemli temaslarda bulundum. Yetişkinlerin dünyasında uzun süre kaldım. Onları oldukça yakından tanıdım. Buna rağmen haklarındaki olumsuz fikirlerim pek de değişmedi.

Biraz da olsa aklı başındaymış gibi görünen yetişkinlere rastladığımda yanımdan hiç ayırmadığım 1 numaralı çizimimi kullanarak kendimce bir deney yapıyordum. Yaptığım resmi anlayıp anlayamadıklarını merak ediyordum ve onlara burada ne gördüklerini soruyordum. Karşımdaki yetişkinin görüldüğü kadar akıllı olup olmadığını sınıyordum böylece. Fakat maalesef aldığım yanıtlar hep aynı oluyordu: “Bu bir şapka resmi” diyorlardı her defasında. Bunun üzerine ben de onlarla aynı telden çalmaya başlıyordum tabii ki. Boa yılanının içindeki filden, resim yapmaya duyduğum aşktan, hayal gücünden konuşmuyorduk. Onların seviyesine inerek ben de briçten, golften, siyasetten ve kravatlardan bahsediyordum. Yetişkinler bu türden sohbetlerim sayesinde benim gibi aklı başında ve zeki birini tanımış olmaktan sevinç duyuyorlardı.

-II-

Altı yıl kadar önce uçağımla Büyük Sahra Çölü'nü geçerken başıma gelen o kaza olayına kadar, kendimi olduğum gibi anlatabildiğim, düşlerimi ve içimi cömertçe açarak rahatlıkla konuşabildiğim tek bir insan bile bulamadan yapayalnız yaşadım hayatımı. O gün uçağım arızalanmıştı. Motorunun bir parçasında sorun çıkmıştı. Mecburen ve sert bir iniş yapmak zorunda kaldım. Yanımda ne tamirci ne de bir yolcu vardı. Zorlu bir tamirat işine giriştim tek başıma.

İçinde bulunduğum durum, benim açımdan tam bir ölüm kalım meselesiydi. Çünkü ancak sekiz günlük suyum vardı.

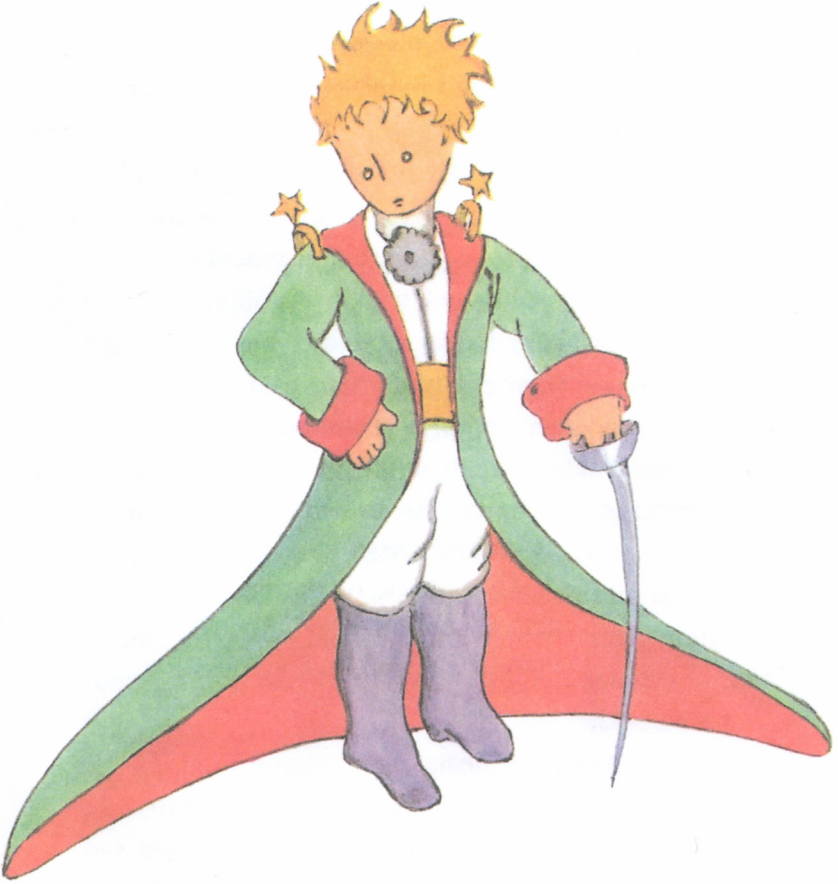
İlk gece, yerleşim yerlerinden yüzlerce kilometre uzakta, kumların üzerinde uyudum. Okyanusun ortasında köhne bir sal üzerinde yüzen kazazededen bile daha yalnızdım. Gün ağarırken işittiğim incecik, garip bir sesle uyandığımda, ne kadar çok şaşırdığımı varın siz düşünün.

“Bana bir koyun çizer misin lütfen?” diyordu o incecik, garip ses.

“Anlamadım, bu da ne demek şimdi?” diye karşılık verdim.

“Bana bir koyun çizer misin lütfen?” dedi bir kez daha.

Yıldırım çarpmışçasına irkildim ve ayağa fırladım birden. Gözlerimi ovuşturarak onu iyice görmeye çalıştım. Beni ciddi bakışlarıyla dikkatlice inceleyen ve olağanüstü görünen küçük bir adam buldum karşımda. Bu küçük adamın yıllar sonra yapabildiğim en iyi resmi bu:

Elbette benim yaptığım bu çizim, aslı kadar olağanüstü ve çekici görünmüyor, farkındayım. Ama bu kesinlikle benim suçum değil. Çünkü ben henüz altı yaşındayken, yetişkinler ressam olma hevesimi kırmamış olsaydı ve bendeniz de içi ya da dışı görünen boa yılanları çizmekten daha fazlasını öğrenebilmiş olsaydım, bu çizimim de aslına daha yakın olabilirdi kuşkusuz.

Şaşkınlığımdan dolayı fal taşı gibi açılmış gözlerimle karşımda birdenbire beliren bu ilginç ve garip görüntüye bakakalmıştım. Hatırlarsanız yerleşim yerlerinden yüzlerce kilometre uzakta bulunduğumdan bahsetmiştim. Oysa bu küçük adam hiç de öyle yolunu kaybetmiş gibi görünmüyordu. Bitkin de değildi. Açlıktan, susuzluktan ya da korkudan mahvolmuş bir hali de yoktu ayrıca... Yerleşim yerlerinden yüzlerce kilometre uzakdaki çölün ortasında kaybolmuş bir çocuğa benzemiyordu. Sonunda konuşabilecek kadar kendime geldiğimde, “Senin burada ne işin var?” diye sordum.

Sanki beni duymamış gibi, ciddiyetini hiç bozmadan ve kendinden emin bir tavırla aynı şeyi tekrarladı:

“Bana bir koyun çiz, ne olur...”

Bu kadar esrarengiz bir durum karşısında, sizden istenilen şeye karşı pek fazla direnemiyorsunuz. İster istemez kabulleniyorsunuz. Yerleşim yerlerinden yüzlerce kilometre uzakta bir çölün ortasında ölüm tehlikesiyle burun buruna olduğum halde, bana bile fazlasıyla anlamsız gelmesine rağmen, elimi cebime atıp bir kâğıt ve dolmakalem çıkardım. Fakat hayatımın büyük bölümünü coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi çalışarak geçirmiş biri olduğum

için ona (isteksiz bir tavırla) resim çizmekten hiç anlamadığımı söyledim.

“Hiç önemli değil” dedi küçük adam. “Bana bir koyun çiz, o bana yeter.”

Daha önce hiç koyun resmi çizmemiştim. Bu yüzden de yapabildiğim en iyi iki çizimden biri olan boa yılanının dıştan görünüşünü yaptım ona. Küçük adamın verdiği karşılığı duyduğumda kulaklarıma inanamadım, şaşkınlıktan donakaldım.

“Hayır! Ben senden boa yılanı yutmuş bir film resmi istemedim. Hem boa yılanları çok tehlikelidir.

Fil de çok büyük. Oysa ben küçücük bir yerde yaşıyorum. Benim bir koyuna ihtiyacım var sadece, o kadar. Bana bir koyun resmi çiz lütfen.”

Ben de istediğini yaptım ve ona bir koyun resmi çizdim. Dikkatle yaptığım şeye baktı ve “Hayır” dedi. “Bu hasta bir koyun. Bana başka bir tane çiz.”

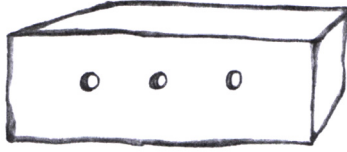
Bu dediğini de yaptım. Ona başka bir koyun daha çizdim. Küçük dostum hoşgörülü ve tatlı bir tebessümle, nazikçe, “Sen de görüyorsun ki bu bir koyun değil. Bunun boynuzları var ve bu apaçık bir koç. Ben koç resmi de istemiyorum” dedi.

Onu kırmadım ve bunun üzerine bir çizim daha yaptım. Fakat bu çizimim de tıpkı diğerleri gibi tatmin etmedi

küçük adamı. “Ama bu çok yaşlı. Benim uzun yaşayacak bir koyuna ihtiyacım var. Bu olmaz” diyerek çizimimi beğenmediğini ifade etti.

Bir an evvel uçağımın bozulan motorunu onarmaya başlamak istiyordum ve zamanımın daraldığını hissettikçe sabrım da tükenmeye başlamıştı. Ben de işi aceleye getirerek aşağıdaki resmi karalayıverdim hemen ve üstüne de bir açıklama yaptım küçük adama:

“Bak bu bir sandık. Hem de senin istediğin koyunun sandığı. Koyunun da şu an bu sandığın içinde duruyor.”

Şimdiye dek karaladığım hiçbir çizimi beğenmeyen benim genç eleştirimenimin yüzü birdenbire aydınlanmıştı ve bu da beni fazlasıyla şaşırtmıştı.

“İşte bu” dedi heyecanla. “Bu tam da benim istediğim gibi. Sence bu koyun çok ot yer mi?”

“Neden sordun?”

“Çünkü benim yaşadığım yer çok küçük de onun için...”

“Merak etme. Sizin yerlerin otları yeter bu koyuna. Hem zaten ben de sana küçük bir koyun çizip verdim.”

Yavaşça başını eğip yaptığı sandık çizimini inceledi dikkatle ve “O kadar da küçük değilmiş gibi duruyor sanki... Ah bak, nasıl da uyudu hemen görüyor musun?” dedi.

İşte benim Küçük Prens’le tanışmam böyle oldu...

-III-

Onun nereden geldiğini öğrenmem uzun zamanımı aldı. Bana sürekli soru soran Küçük Prens, nedense benim ona sorduklarımı sanki hiç duymuyormuş gibiydi. Ara sıra ağzından yerli yersiz dökülen sözcükleri bir araya getirerek zamanla anladım onu.

Mesela uçağımı ilk gördüğünde (uçağımın resmini çizmeyeceğim çünkü benim üstesinden gelemeyeceğim kadar zor bir çizim bu) çok şaşırmış, “Şuradaki şey de ne böyle?” diye sormuştu.

“Bunun adı şey değil. O uçabiliyor ve adı da uçak... Benim uçağım.”

Artık uçuşumu öğrenmişti ve onun bunu bilmesinden dolayı gurur duymuştum açıkçası. Küçük Prens hayretler içinde, “Nasıl yani? Sen gökyüzünden mi indin yoksa?” diye haykırdı.

Ben de “Evet” diye karşılık verdim alçakgönüllü, içten bir tavırla.

“Ama bu çok komik.”

Küçük Prens kahkahalarla gülmeye başladığında benim de sinirlerim bozulmuştu birden. Başıma gelen şanssızlıkların her zaman ciddiye alınmasını beklerim sonuçta. “Demek ki sen de gökyüzünden geliyorsun” diye devam etti Küçük Prens. “Peki hangi gezegendensin söylesene?”